

## MARIBORSKI

## VEČERNIK

Cena 1 Din

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2455  
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri / Velja mesečno prejeman  
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase  
sprejema tudi oglasni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni čekovni račun št. 11.409

„JUTRA“

## Jevtičev oficialni obisk v Parizu

Aktualna vprašanja posvetovani

Oficialni obisk jugoslovanskega zunanjega ministra g. Bogoljuba Jevtiča v Parizu se je izvršil v času, ki je mednarodnopolitično zelo pomemben in napečen. Prišel je tja neposredno iz Ženeve, kjer so se poizkusili še zadnji napori, da se razorožitvena konferenca reši vsaj formalno za tako dolgo, da se bo še enkrat upregel ves aparat velesil v akcijo za kompromis, ki naj bi rodil neke, čeprav skromne, pozitivne sadove. Na tej konferenci so pa tudi prvič postali vidni veliki francoski diplomatski koncepti v zvezi s sovjetsko Rusijo, malo antanto in balkansko zvezo, torej tudi z dvema skupinama, v katerih je zastopana Jugoslavija kot zelo važen činitelj. Prišel je nadalje v Pariz tik po priznanju sovjetske Rusije s strani obeh ostalih članic male antante, češkoslovaške in Rumunije. Tik pred obiskom francoskega zunanjega ministra Louisa Barthouja v Bukarešti in Beogradu, tik pred konferenco male antante in naposled tik pred sestankom Hitlerja in Mussolinija v Padovi.

Da je Jevtičev obisk pri predstavnikih in voditeljih Francije, predsedniku republike Lebrunu, predsedniku vlade Doumergueu, zunanjem ministru Barthouju in drugih osebnostih v zvezi z vsem navedenim, menda ni še treba posebej naglašati, a na programu so bile tudi še druge stvari, nanašajoče se specielno na Jugoslavijo in Francijo, Podonavje, Balkan in Sredozemlje. Položaj, kot je razviden iz trenutne slike evropske mednarodne politike, bi lahko označili z važnim razpotjem. Evropa se bliža ali pa je že pred veliko odločitvijo, ali naj vodi še nadalje univerzalistično politiko, naznačeno s tendencami začetkov Društva narodov, ali naj se vrne k predvojni praksi blokov, zvez? Kakor je znano, je bila prav Francija tista, ki je ves čas najbolje vneto zagovarjala politiko univerzalizma, saj je vedno stala z vso svojo avtoriteto za Društvom narodov in stoji še sedaj. Zaradi te politike smo ji često zamerili, toda šele bodočnost, morda že najbližja, bo pokazala, če morda ni imela edino prav. Toda sedaj je že čas, da se ta politika ali prizna tudi s strani vseh drugih evropskih velesil in ostalih držav in se na tej podlagi rešijo vsa sporna vprašanja, ali pa se opusti in se napravijo čisti računi. Laviranje in slepomišljenje dolgo ne bo več mogoče, ker bi škodovalo največ prav Franciji in njenim zaveznikom!

K bloku, ki bi ga osnovala Francija v

primeru poloma univerzalistične politike, bi rada pritegnila tudi Italijo, že zaradi Avstrije in Nemčije, toda vsak sporazum med Parizom in Rimom, ki ne bi bil prečiščen s sodelovanjem in pristankom Beograda, bi bil le enostranski in bi Franciji lahko več škodoval kakor koristil. To se da matematično dokazati. Razgovori med Jevtičem in Barthoujem ter ostalimi so se morali dotakniti tudi te zadeve, in mi smo prepričani, da je Jevtič pošteno zastopal našo stvar. Sicer pa v uspeh francoskih prizadevanj v tej smeri ne verujemo. Že sestanek Hitlerja in Mussolinija nam dokazuje, da Rim ne misli iskreno in bi se pridružil Parizu samo v skrajni sili, samo iz oportunitizma in mor da celo z zahrbtnimi nameni. Razlika med javnim mišljenjem Italije in Francije je namreč ogromna. Francosko ni sovražno razpoloženo proti Italiji, italijansko pa je proti Franciji. In to razpoloženje izvira še iz prejšnjih stoletij, kajti med tem, ko so Francozi često vdirali v Italijo in tam gospodarili, Italijani nikoli niso ne vdrli v Francijo ne tam gospodarili. Fašizem je zaradi Jugoslavije, Tunisa, Korzike, Nice, Savoje itd. to razpoloženje še stopnjeval. Poizkusi Pariza bodo zato najbrže propadli. Upamo, da je Jevtič v Parizu to povedal in označil tudi, da za egoistične interese Italije Jugoslavija ne bi mogla nikoli žrtvovati najmanjšega, pa niti ne zgolj diplomatskega napora!

Kar se pa tiče francoske koncepcije z ostalimi državami in tudi s sovjetsko Rusijo, jo odkritosrčno pozdravljamo in smo pripravljeni sodelovati pri njeni realizaciji ne le uradno, marveč tudi s podporo vsega javnega mnenja, katerega za »zaveznitvo« z Italijo ne bi bilo mogoče pridobiti. Vsa dosedanja zgodovina je pa pokazala, da so se obnesla samo taka mednarodna zaveznitva, ki so slovela na srečih, propadla pa vsa, ki so bila zgrajena zgolj na uradnem papirju! Vsa ostala vprašanja, ki so se razpravljala v Parizu, zato niso bila tako važna. Posebno glede razorožitve sporazum med Jugoslavijo in Parizom gotovo ni težak, saj sta obe državi tudi že doslej hodili ista pota. Isto velja za balkansko politiko, pri kateri Francija lahko veliko pomaga zlasti v Sofiji. Težje je morda le vprašanje Podonavja, glede katerega se želje Pariza ne krijejo docela z našimi. Kar je pa ostalo nerešeno v Parizu, se bo gotovo rešilo v Beogradu. -r.

## Priprave za sestanek v Astri

SESTAVA ITALIJANSKE DELEGACIJE, KI BO SPREMLJALA MUSSOLINIJA. — HITLER PRILETI V BENETKE.

PARIZ, 13. junija. »Havas« poroča iz Rima, da bodo tvorili italijansko delegacijo pri pogajanjih med italijanskim ministrskim predsednikom Mussolinijem in nemškimi državnimi kancelarjem Hitlerjem italijanski državni podtajnik Suvich, šef Mussolinijevega kabineta Aloisi in italijanski poslanik v Berlinu Cerutti. Obenem so potrjene vesti, da se bo sta italijanski in nemški državnik sestala v kraljevskem dvorcu Astri med Padovo in Benetkami. Dvorec Astri je bil nekdanji last Napoleona. Po zadnjih vestih bo odpotovala italijanska delegacija iz Rima danes. Italijansko-nemška pogajanja pa se bodo pričela jutri v četrtek in bodo trajala do vključno 16. t. m.

RIM, 13. junija. Mussolini je odpotoval v mesto Roco dela Caninade v provinci Forlì, podtajnik zunanjih zadev Suvich, italijanski delegat pri Društvu

narodov baron Aloisi in berlinski poslanik Cerutti pa bodo prispeili v Benetke že jutri, da pripravijo vse potrebno za sprejem Mussolinija in Hitlerja. V Benetkah prirede Hitlerju na čast »beneško noč«.

## SKLICANJE SENATA.

BEOGRAD, 13. junija. Senat je sklican k zasedanju v ponedeljek 18. t. m. ob 17. uri.

## BOLGARSKI GENERALI ODSTOPAJO.

SOFIJA, 13. junija. Poveljnik kraljeve garde polkovnik Malkev je včeraj odstopil. Prav tako je odstopil tudi šef intendant bolgarske vojske general Pavov.

## RAZPUST STRANK V BOLGARIJI.

SOFIJA, 13. junija. Vlada je razpustila vse politične stranke v Bolgariji.

## Jevtičeva gospodarska misija

Francija mora podpreti naše gospodarstvo - Komentarij nemškega tiska o Jevtičevem obisku v Parizu

PARIZ, 13. junija. Po končani včerajšnji popoldanski konferenci je bil jugoslovanski zunanji minister Bogoljub Jevtič povabljen na banket, katerega je priredil njemu na čast predsednik republike Lebrun. Pri banketu so bile izmenjane razne zdravice. Ob tej priliki je Lebrun odlikoval Jevtiča z najvišjim francoskim odlikovanjem, z lentjo legije časti prve stopnje, z redom legije časti četrte stopnje pa šefa kabineta dr. Markovića in svetnika pariškega poslaništva dr. Lazarevića. Vsi pariški listi posvečajo Jevtičevemu bivanju v Parizu veliko pozornost, naglašajoč njegove velike diplomatske sposobnosti ter pomen Jugoslavije v evropski, zlasti pa balkanski politiki. Ob tej priliki naglašajo, da se je Jevtič v pogovorih s francoskimi državniki dotaknil tudi vprašanja povečanja trgovskih stikov med Jugoslavijo in Francijo in je bil v tem oziru dosežen sporazum, po katerem se ustanovi v ta namen posebna komisija, ki bo proučila zadevo in izdelala potrebne načrte.

BERLIN, 13. junija. Ves nemški tisk razpravlja obsežno o Jevtičevem obisku v Parizu in mu prisoja velik pomen. Listi zatrjujejo da je namen Francije ustvariti velik narodnostni sistem Francije, Rusije, male antante in balkanske zveze. Jugoslavija stoji v osredju francoskih interesov. Trgovska pogodba Nemčije z Jugoslavijo in obisk nemških ministrov je vzbudil v Parizu zaskrbljenost, zlasti ker Jugoslavija ni našla dovolj gospodarskega razumevanja pri Franciji in mali antanti. Najboljši odjemalki jugoslovanskih poljskih pridelkov sta slej ko prej Italija in Nemčija. Nemški tisk opisuje nato težkoče pri odstranjevanju nasprotij med Jugoslavijo in Italijo, katero forsira Pariz. Od vseh nasledstvenih držav se je Jugoslavija naodločneje izrekla proti vrnitvi Habsburžanov v Avstrijo. V tem je stališče Jugoslavije docela identično s stališčem Nemčije. Tudi poizkus, da bi nadvojvoda Evgen zamenjal Miklasa bo Beograd zavrnili.

## Oboroževanje namesto razoroževanja

ANGLIJA, JAPONSKA IN ITALIJA GRADE LETALA IN NOVE MOGOČNE BOJNE LADJE.

LONDON, 13. junija. »Daily Telegraph« poroča, da je angleška vlada ukrenila vse potrebno za popolno oborožitev v zraku čim bo razorožitvena konferenca pokopana. Anglija namerava svoje zračne sile takoj povečati za 50 eskadril in za približno 500 novih letal, da bo na ta način angleško vojno letalstvo pripravljeno že za prvi napad s približno 1500 modernimi opremljenimi letali. Na bodoči pomorski konferenci pa bo Anglija zahtevala, da se tudi število njenih vojnih ladij poveča za 500. V obrambo mest namerava nad Londonom in vsemi drugimi važnejšimi mesti razpeti tenke in močne jeklene žice v višini nekaj tisoč metrov s pomočjo vsidranih balonov. Na ta način bi bil onemogočen vsak nočni napad na angleška mesta.

LONDON, 13. junija. »Ewening News« poroča iz Tokia, da je japon-

ska vojaška oblast naročila pri Kawasakijski tvornici večje število najnovejših vojnih letal, ki so opremljeni z modernimi motorji nad 800 konjskih sil in bodo razvijali hitrost nad 250 kilometrov na uro. Japonska bo torej imela najhitrejša letala.

RIM, 13. junija. Italijanska vojna mornarica bo dosegla maksimalno tonažo, ki je predvidena v washingtonski pogodbi o omejitvi pomorske oborožitve, ko bo zgradila dve veliki oklopni ladji po 35.000 ton. Službeno se izve, da je sklenila italijanska vlada zgraditi omenjeni ladji še v letošnjem letu, in sicer eno v ladjedelnici v Genovi, drugo pa v Trstu. Po washingtonski pogodbi sme Italija zgraditi oklopnih ladij največ do 70.000 tonaže. Italijanska vlada pa se je odločila tonažo razdeliti in zgraditi dve oklopni ladji. S tem bo najmočnejša sila v Sredozemlju.

## Dollfussov boj s teroristi

DUNAJ, 13. junija. Avstrijska vlada je izdala najstrožje ukrepe proti teroristom. Razpisala je velike nagrade do 10.000 šilingov za one, ki izdajo teroriste in odredila, da se po prekem sodu lahko obsodijo na smrt tudi pomočniki teroristov. Nadalje je upokojila ali odpustila še celo vrsto državnih in drugih nameščencev, ki so osumljeni sodelovanja z opozicijo. Vsak dan roma v zapore po več sto narodnih socialistov in marksistov, tako, da so vse ječe prenapolnjene. V Wöllersdorfu je že več tisoč internirancev. Vse železniške proge, postovi in razni važni objekti so zastraženi z vojniki, hajmerovci in drugimi oboroženimi, da izgleda ko da bi bilo v Avstriji vojno stanje. Toda kljub vsemu temu se atentati še vedno nadaljujejo.

## Rusi na meji Mandžurije

LONDON, 13. junija. »Daily Telegraph« piše, da so obmejne postaje na vzhodni sibirski železnici med Sibirijo in

Mandžurijo polne vojaštva in se že od Irkutskaja vzdolž proge po vseh mestih in vaseh zbirajo vojaške edinice. Vlaki prevažajo stalno vojaštvo in vojni material. Sovjetske oblasti ne prikrivajo teh priprav in naglašajo, da mobilizirajo svojo armado izključno v defenzivne namene. Okrog generalnega štaba rdeče armade, ki mu je na čelu armadni general Blücher, je okrog 50 težkih letal, v neposredni bližini pa je 9 velikih hangarjev, v katerih je spravljanih 19 velikih in okrog 40 malih napadalnih letal. Pehota in artilerija se v glavnem koncentrirajo okrog Čite, konjenica pa neposredno ob mandžurski meji. Po mnenju »Daily Telegrapha« je okrog Čite zbrana armada 300.000 mož in je pripravljena nad 4000 letal.

## EVROPA NE PLAČA.

WASHINGTON, 13. junija. Sedaj so vse evropske države-dolžnice obvestile vlado Združenih držav, da ne plačajo zapadlih obrokov vojnih dolgov.

# Dnevne vesti

## Strelna ubila župnika Rožmana pri Sv. Duhu na Ostrem vrhu

Včeraj popoldne se je pripodila z avstrijske strani huda nevihta s silnim nalivom in grmenjem. Nebo je bilo zastrto z nizko ležečimi črnimi oblaki in prebivalci ob meji so pričakovali strašno uro. Grmelo je in treskalo, kakor na sodni dan in je strela treščila na mnogih krajih. Najhujše pa je razsajala v okolici Sv. Duha na Ostrem vrhu. Blisk je švigal za bliskom in vse to ni ostalo brez strašnih posledic.

Med strašnim nalivom je bil za trenutek ves Ostri vrh ožarjen od strele, ki je udarila v majhen, s pločevino pokrit okras na župnišču. Strelna je bila vodena in se je razdelila na dva dela. En del je svignil po strehi in ob zidu v kuhinjo, kjer je oplazil župnikovo kuharico, da je vsa prestrašena in napol nezavestna zbežala iz kuhinje in pričela klicati na pomoč. Drugi del strele pa je prebil strop in treščil v župnikovo sobo. Župnik Rožman je omedlel in se zgrudil na tla. Domačini so slutili strašno nesrečo in so takoj pohitili v župnikovo stanovanje. Našli so ga na tleh ležečega in v njem ni bilo več znakov življenja. Poskušali so mu pomagati z umetnim dihanjem, toda vse zaman. Strelna je župnika usmrtila.

**Iz železniške službe.** H komercialno prometnemu oddelku železniške direkcije v Ljubljani je premeščen višji kontrolor in podnačelnik mariborskega glavnega kolodvora g. Alojzij Plantan.

**Poročka.** Včeraj jutraj sta se v frančiškanski cerkvi poročila znani mariborski restavrater g. Anton Emeršič in gđ. Marija Finkova. Bilo srečno!

**Pevci in pevke ter ljubitelji lepega petja in glasbe,** udeležite se danes ob 20. uri v kazinski dvorani dobrodelnega koncerta tenorista g. Slavka Lukmana in podprite tako tega našega mnogo obetajočega umetnika, herojskega tenorja, kakor ga nazivajo razne kritike. Sodelujejo še drugi priznani umetniki, zlasti virtuoz na harpi in se nam zato obeta zelo pešter večer.

**Zahvala ministra za telesno vzgojo.** Gospod minister telesne vzgoje br. Grga Andjelčević je poslal dr. Milanu Gorišku, starosti Sokolske župe Maribor na brzojavni pozdrav z župnega zleta v Ptuj naslednjo zahvalo: »Dragi starosta! Najlepše se zahvaljujem za ljubeznivo brzojavko, ki ste mi jo poslali z zleta Sokolstva mariborske župe v Ptuj. Veseli me Vaš uspeh, in prepričan sem, da bo Sokolstvo na severni meji naše države vselej izpolnjevalo vse svoje dolžnosti do kralja in domovine. Pozdravljam vse svoje brate s sokolskim »Zravo!« — Pravtako je brat župni starosta sprejel danes pristrčno zahvalo tudi od bana naše banovine g. dr. Marušiča.

**Smrt dolgoletnega dušnega pastirja.** Včeraj jutraj je umrl v Ormožu upokojeni župnik krške škofije in tajnik ormoške posojilnice g. Karol Hrabec. Pokojnik je bil po rodu Čeh in je dolga leta kaplanoval in župnikoval po slovenskih fahar na Koroškem. Zaradi svojega narodnega delovanja se je kot spreten organizator moral še pred plebiscitom umakniti s Koroškega. Naselil se je v Ormožu, kjer ga je našla smrt. Pokopali ga bodo jutri, v četrtek popoldne na ormoškem pokopališču. Bodi mu ohranjen časten spomin.

**Mariborska ferialna kolonija ob morju.** Najvažnejša akcija Pomladka Rdečega križa v Mariboru je vzdrževanje slabotne dece v fer. kolonijah. Že več let pošilja Pomladek revno in slabotno dečo k morju, in sicer dečke v Kaštel Lukšič, deklice v Bakarac pri Sušaku. Bakarac je simpatična vasica s čistimi belimi hišicami in zelenimi vinogradi v ozadju. V kraju samem je izvrstna pitna voda, ki jo najdemo malokje v Primorju. Posebno lep je park z velikimi košatimi topoli in raznim gricvijem. Otroci delajo izlete peš ali s čolni v bližnjo okolico. V razvedrilo je zlasti ob slabem vremenu na razpolago ping-pong, halma in druge družabne igre. V kolonijo se sprejemajo tudi odrasli. — Natančnejše informacije daje vodstvo kolonije na dekl. mešč. šoli I. v Miklošičevi ulici.

**Vest o tragični smrti župnika Rožmana** se je naglo raznesla po vsej okolici in je bil o tem obveščen takoj nato župnik v Selnici in škofijski ordinariat v Mariboru. Po nevihti, ki je imela tako strašne posledice, so se pričeli zbirati okrog župnišča ljudje in marsikatero oko je bilo solzno. Pokojni župnik Rožman je župnikoval pri Sv. Duhu na Ostrem vrhu že dolgih 28 let in si je pridobil pri svojih vernikih veliko spoštovanje in ugled. Spoštovali so ga tudi ljubitelji naše severne meje, ki so večkrat pohiteli k Sv. Duhu. Pokojnik jim je kot zvest in trden obmejni stražar šel v vsakem oziru na roko in jih vabil naj pridejo čim pogosteje in naj mu pomagajo dvigati narodno zavest ob severni meji. S težavnim in napornim delom si je pokojnik pridobil neveljivih zaslug in ga bodo vsi, ki so ga poznali in spoštovali, ohranili trajno v najlepšem spominu.

Proti večeru so tragično umrlega Rožmana položili v župnišču na mrtvaški oder. Domačini so globoko potrti zaradi njegove smrti. Danes pa prihajajo od blizu in daleč množice, da ga pokrope in da se zadnjič poslovijo od njega. Bodi mu med nami ohranjen najlepši spomin in obmejna zemlja naj mu bo lahka!

**Polnilna peresa z zlatim in navadnim peresom: Zlata Brišnik, Slovenska ul. 11.**

**Dež, dež, dež...** Letošnja nenavadno zgodnja pomlad nam je prinesla v marcu in aprilu dni s poletno vročino in naposled s sušo, ki so se je zlasti bali naši kmetovalci in vrtnarji. Junij, ki bi moral biti prvi mesec toplega in lepega dela leta, nas je pa oblagodaryl z močjo, ki povzroča že občutno škodo, zlasti ker ovira košnjo, škoduje pa tudi vinogradom s peronosporo. Zadnje dni dežuje tako redno, kakor v času deževne dobe v tropičnih pokrajinah. Deževje je ohladilo tudi zrak, da je v juniju bolj mrzlo kot je bilo v aprilu. Vremenski preroki nas tolažijo, da bo druga polovica junija boljša, precej mokro pa bo menda sploh vse letošnje poletje. Astronomi spravljajo to v zvezo s solničnimi pegami.

**Nove lasničarske pomočnice.** Te dni je pred komisijo, ki ji je prisostvoval tudi obrtno-zadružni nadzornik g. Založnik, opravilo izpit iz damske lasničarske stroke več vajenk mariborskih brivskih mojstrov in moistic. Z odličnim uspehom je napravila pomočniški izpit Hilda Kokoljeva, ki se je izučila lasničarske obrti pri znani mariborski gledališki frizerki g. Marici Požarjevi.

**Zdravljenje vojnih invalidov v kopališčih.** Po razpisu ministrstva za socialno politiko in narodno zdravje imajo tudi letos vsi vojni invalidi do vključno čina narednika pravico do brezplačnega kopališkega zdravljenja, in sicer: 1. Vsi vojni invalidi za vse rane in poškodbe, zaradi katerih so bili priznani za vojne invalide, kakor tudi za poznejše komplikacije, ki bi se pojavile kot njih posledice; 2. vojni invalidi I. do vključno VI. skupine tudi za one bolezni, ki so jih dobili tekom življenja. Kopališko zdravljenje se bo predvideno pričelo že začetkom meseca julija in končalo koncem avgusta, zato se prekasno predloženih prošnji ne bi moglo obravnavati v letošnjem letu. Vojni invalidi, ki hočejo izkoristiti to ugodnost, naj se zaradi informacij čimprej zglasijo med uradnimi urami v mestnem vojaškem uradu v Mariboru. Slomškov trg 11.

**Glasbena šola Nar. žel. društva »Drava«** bo priredila za konec šolskega leta 1933/34 nastop gojencev v soboto, dne 16. t. m. ob 19. uri v veliki dvorani Narodnega doma. Nastopi cela vrsta gojencev violinskega in klavirskega oddelka, posamezno, kakor v skupinah; prvič tudi pevska šola in šolski orkester. Predstavili se bodo tudi kitaristi, ki tvorijo poseben oddelek za gojitev glasbe v domačem krogu. Starši in vsi oni, ki se zanimajo za razvoj šole in napredek gojencev, so pristrčno vabljeni. Vstop prost proti nakupu sporeda.

**Slajna zmaga JNS pri ponovnih volitvah v Hočah.** Proti izidu lanskim občinskih volitev v Hočah je nezadovoljna opozicija s svojim kandidatom Novakom na čelu vložila pritožbo na upravno sodišče v Celju, ki je pritožbi ugodilo, razveljavilo volitve in je banska uprava razpisala nove, ki so bile preteklo nedeljo. Opozicionalci so razvili pred volitvami živahno agitacijo in agitirali od moza do moza. Niso štedili z raznimi demagoškimi sredstvi in obljubami. Toda ves njihov trud je bil zaman. Pogoreli so na vsej črti in bili po izidu ponovnih volitev naravnost razočarani. Pri lanskim volitvah je dobila JNS samo 42 glasov večine, pri ponovnih nedeljskih pa 200. Za listo, na kateri je kandidiral Lovro Patež, je glasovalo od 514 volilcev 357, za opozicionalno listo pa 157. Udeležba pri volitvah je bila nad 50%. Nedeljske občinske volitve v Hočah so ponovno dokazale, kako močno je zasidrana ideja Jugoslovanske nacionalne stranke med našim podeželskim ljudstvom in da je vse grmenje nasprotnega tabora brezpomembno.

**Cesta Rače - Šikole zaprta.** Okrajni cestni odbor v Ptuj razglša, da je banovinska cesta Rače - Šikole zaradi dokončne zgraditve do preklica za vsak promet zaprta.

**Pri motnjah prebave,** želodčnih bolečinah, zgagi, slabosti, glavobolu, migljanju oči, razdraženih živcev, nespanju, oslabelosti, nevolji do dela povzroči naravna »Franz Josefova« grenčica odprto telo in olajša krvni obtok.

**Nedeljski izlet k Senjorjevemu domu** je nad vse pričakovanje dobro uspel v zadovoljstvo vseh onih, ki se niso plašili čmernege jutra. Komaj poldrugurna vožnja v udobnem autobusu do Ribnice omogoča, da dosepejo potniki do doma že okoli 10. ure po dveurni hoji po položni poti preko Pesnika. Izletniki so lahko pri domu ali pa delajo krajše izlete še do 17. ure, iz Ribnice vozi avtobus ob 19. in ob pol 21. uri je že v Mariboru. — Prihodnji večji izlet z autobusom bo v nedeljo 1. julija, na kar že danes opozarjamo ljubitelje našega zapadnega Pohorja, da si ta dan rezervirajo za izlet k Senjorjevemu domu!

**Tombola.** Vsem bratskim sokolskim društvom in prijateljem Sokola naznanjamo, da smo preložili svojo tombolo na 5. avgust 1934. Zdravo! Sokolsko društvo Limbuš.

**Domovinski dan pri Sv. Marijeti ob Pesnici,** ki ga organizira krajevni odbor Jadranske straže v nedeljo 17. t. m. bo zopet obudil staro tradicijo šmarjeških domovinskih dni. Obiskovalce iz Maribora in od drugod opozarjamo, da bo začetek svečanosti že ob 2. uri popoldne s sprevedom z godbo na čelu od šmarješke šole k županu g. Šikerju.

**Licitacijski zavod na Slomškovem trgu** 3 oskrbuje prodajo vseh luksuznih, vporabnih in drugih predmetov na javni dražbi. Prihodnja dražba bo v soboto 16. in ponedeljek 18. tm. Opozarjamo na to občinstvo!

**Naplavljeno truplo.** Pri Markovcih niže Ptuj je naplavila Drava neznano žensko truplo, ki je ležalo v vodi približno mesec dni. Utopljenka je stara 18 do 24 let, je 160 cm visoka, okroglega obraza, kostanjevih obrvi, ima zdrave zobe, oblečena pa je bila v bluzo z belordečimi črtami in karirasto krilo. Pokopali so jo na pokopališču v Markovcih.

**Radio Ljubljana.** Spored za četrtek 14. t. m.: Ob 12.15: reproducirana plesna glasba; 12.45: poročila; 13: čas, reproducirane operne arije; 18: predavanje o človeku; 18.30: srbohrvaščina, poučje dr. Rupeli; 19: plošče po željah; 19.30: pogovor s poslušalci; 20: prenos iz Beograda; 22: čas, poročila, lahka glasba.

**Grajski kino.** Do vključno četrta krasna, vesela filmska opereta »Viktor in Viktorija«. V glavnih vlogah Renate Müller in Hermann Thimig. Pride »Pesem solnce« Lauri Volpi, znameniti tenor milanske opere.

**Kino Union.** Danes sredi nepreklicno zadnji dan vefilm »Zlato« s Hansom Albersom, Brigitto Helmovo, Lien Deyers in M. Bohnenom. Prihodnji spored samo dva dni zabavna opereta »Vesela svatba pri belem konjičku« z nedavno umrlo Hanzi Niese.

**Kdor hoče svež in zdrav ostati,** naj popije en- do dvakrat na teden pred zajtrkom kozarec naravne »Franz Josefove« grenčice. Zdravniška poročila iz bolnišnic svedočijo, da radi pijejo »Franz Josefovo« vodo zlasti bolni na črevesju, ledvicah, jetrih in žolču, ker brez neprijetnih občutkov in posledic promptno odvaža. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

**Hud spopad med orožniki in aretiranci.** V Svečini je pretekli ponedeljek nastal med tamkajšnjima orožnikoma in nekimi viničarjem Ivanom Četrtkom in njegovim sinom hujši konflikt. Ko sta orožnika napovedala imenovanima aretacijo, sta se oba aretiranca uprla. Medtem ko so orožniki Četrtkovega sina ukrotili, je oče zbežal in so bili orožniki primorani rabiti orožje. V Svečino se je podala komisija, ki bo točno ugotovila dejanski stan. Oba aretiranca so orožniki pridržali na orožniški postaji, kjer ju zaslišujejo in ju bodo izročili sodišču.

**Krvav konec domače veselice.** Včeraj popoldne je sedel na zatožni klopi mariborskega okrožnega sodišča 21letni viničarski sin France Vajngerl iz Slajngrove, ker je z nožem hudo ranil svojega tovariša Jožefa Klobaso. Ozadje krvavega dogodka je bil malenkostni prepir, ko so fantje nekega večera v letošnjem februarju luščili bučnice pri posestniku Fišerju pri Sv. Benediktu. Po končanem delu se je razvila pri posestniku domača veselica in vsi so bili dobre volje. Godec je godeč, mladi pari pa so plesali. Ker je Klobasa pobiral denar za godca, je zahteval nekaj drobiža tudi od Vajngerla. To je Vajngerla tako razjezilo, da je sunil Klobaso od sebe. Razvil se je pretep, v katerem je Vajngerl potegnil nož in ga zasadil Klobasi v pleča, da se je nezavestno zgrudil na tla in obležal v mlaki krvi. Hudo ranjenega so Klobaso spravili takoj v bolnišnico, kjer so mu zdravniki rešili življenje. Pri razpravi je obtoženec dejanje skesano priznal. Senat je upošteval njegovo mladost, skesano priznanje in neoporečnost ter ga obsodil le na 6 mesecev zapora.

**Današnji trg.** Na današnjem trgu je bilo že precej novega krompirja. Neki kmet ga je pripeljal cel voz in prodajal merico po 7 Din. Na novem trgu je bilo okrog 45 voz črešenj, ki so jih prodajali po 50 par do 2 Din. Črešnje pa so zaradi neprestanega dežja močno razpokane. Precej je bilo na trgu perutnine, ki pa se ji cena izza zadnje sobote ni spremenila. Druge cene so bile sledeče: star krompir 50 do 75 par, nov 2.50 do 3 Din, česen 8 do 10 Din, hren 5 do 6 Din, čebula 1.50 do 4 Din, kislo zelje 2 do 3 Din, grah v stročju 5 do 6 Din, fižol v stročju 6 do 7 Din, cvetača 2 do 4 Din, glavna salata 10 do 50 par, kumare 50 par do 2 Din, buče 3 do 4 Din, ohrovt 1 do 1.50 Din, jajca 30 do 75 par, jagode 3 do 5 Din, maline 5 do 6 Din, borovnice 1 do 1.50 Din, oranže 1 do 3 Din, citrone pa 0.50 do 1 Din. Na današnji trg so prinesli tudi že hruške in marelice. Hruške so prodajali kilogram po 8 Din, marelice pa po 12 Din. Na trgu za leseno robo je bila kupčija precej živahna.

**Ceneno meso.** Jutri, v četrtek, bodo prodali na stojnici za oporečeno meso pri mestni klavnici 300 kg volovskega mesa po 4 Din, in sicer 2 kg na osebo.

**Sejem za živino.** Na včerajšnji sejem za živino so prignali 582 glav, in sicer 35 konj, 17 bikov, 124 volov, 377 krav in 29 telet. Kupčija je bila dobra in precej živahna. Prodanih je bilo 364 glav, od teh 1 za Avstrijo, 2 pa za Italijo. Cene mesa: volovsko meso prve vrste 8 do 10, druge vrste 7 do 8, meso bikov, krav in telet 4 do 6 Din za kg. Teletina prve vrste 8 do 12, druge vrste 6 do 10, sveža svinjina 10 do 14 Din za kg.

**Vremensko poročilo mariborske meteorološke postaje.** Davi ob 7. uri jutraj je kazal toplomer 17.2 stopinj C nad ničlo; minimalna temperatura je znašala 12.8 stopinj C nad ničlo; barometer je kazal pri 17.5 stopinjah 738.4, reduciran na ničlo pa 736.4; relativna vlaga 55; od včeraj na danes je padlo 13.7 mm dežja; vreme je jasno in tiho; vremenska napoved napoveduje spremenljivost vremena.

## Šolske razmere v Mariboru

Zadnji skupni diskusijski večer »Jadrana« in »Triglava« v sezoni

Včeraj se je zbralo v veliki dvorani pri »Orlu« veliko število članov starešinskih akademskih društev »Jadrana« in »Triglava«, da prisostvuje zadnjemu skupnemu diskusijskemu večeru pred počitnicami. Diskusijo je otvoril predsednik sestanka g. notar dr. Šorli, ki je namesto zadržavnega referenta g. dr. Jančiča poročal o ustanovitvi zadruge »Napredna akademska starešinska založba« ter o namestitvi izdajanja revije napredne slovenske inteligence. V sledeči živahni debati so dali v tem pogledu natančnejša pojasnila oziroma potrebna navodila gg. prof. Baš, inž. Rus, odvetnik dr. Rapotec, primarij dr. Černic in prof. Sila. Mariborske starešine zastopata v odboru novoustanovljene zadruge gg. odvetnik dr. Šnuderl (Triglava) in inž. Rus (Jadrana).

Nato je g. župan dr. Lipold podal zelo zanimiv pregled mariborskih šolskih razmer s posebnim ozirom na potrebo novih šolskih prostorov. V svojih aktualnih izjavah, katerim so prisotni sledili z največjim zanimanjem, se je zlasti dotaknil osnovnega šolstva. Ker sta obe šoli na desnem bregu Drave prenapolnjeni, bo treba tamkaj zgraditi še eno deško in eno dekliško osnovno šolo. Prostor je sicer že na razpolago, žal pa se načrt zaradi gospodarske krize še ni mogel izvesti. Na desnem bregu Drave bi razen tega morali dobiti tudi še eno de-

ško meščansko šolo, ker so tudi meščanske šole v mestu zaradi številnega obiska iz bližnje in daljnje okolice prenapolnjene. Strokovno šolstvo v Mariboru je treba nujno spopolniti, da damo naši mladini večjo možnost poklicnega razmaha. Zlasti se občuti potreba moške obrtniške šole. Poseben problem tvori nadalje realna gimnazija, ki je danes eden najboljših prenapolnjenih zavodov v Mariboru. Ker obiskuje ta zavod izredno veliko število učencev ženskega spola, se resno misli na to, da bi se v Mariboru ustanovila ženska realna gimnazija.

Župan dr. Lipold je žel za svoj poučni referat vsestransko odobravanje. Debata pa je pokazala, da se je župan dr. Lipold v svojih izjavah dotaknil vprašanj, ki so našla pri vseh poslušalcih brez razlike polno razumevanje. G. inšpektor dr. Poljanec se je kot predsednik društva »Šola in dom« kot prvi oglašil k besedi in dal dragocena pojasnila k županovim izjavam, g. primarij docent dr. Matko pa je v svojih zanimivih opombah obravnaval naše šolske razmere s stališča higiene in zdravja in naglasil, da bi se v tem pogledu morale čimprej izvršiti potrebne reforme. Po končani debati je predsednik dr. Šorli zaključil diskusijski večer, ki je bil zopet prelep dokaz akademske solidarnosti, in sporočil, da bo naslednji diskusijski večer prvi torek v oktobru.

## Na naši pozabljeni meji

Lepo uspela narodna manifestacija na Kapli

Pozivu propagandnega odseka Narodne obrane v Studencih: »Na mejo!« so se odzvala mariborska narodna društva v prav častnem številu. Pogrešali pa smo med udeleženci marsikatero narodnjaka iz inteligenčnih vrst, ki se tudi školskega zleta v Ptuj ni udeležil. Trije nabito polni avtomobili so v treh voznih prepehli iz Maribora do Ožbolta okrog 300 udeležencev. Pri obmejni manifestaciji so sodelovali pevski zbor »Drave« pod vodstvom pevovodje g. Horvata, tam buraški odsek »Drave«, nadalje agilno društvo »Jadrana«, ki ga Kapličani poznajo že od lani, in številno članstvo »Nanosaa«.

Od Ožbolta do Kaple je dve uri hoda in smo že spotjo srečavali domačine, ki so romali na Kaplo ter nam pripovedovali, da bomo gori lepo in navdušeno sprejeti. Pri vstopu v vas je bil postavljen slavalok z napisom »Dobrodošli!«. Od slavaloka pa do cerkve je bil napravljen špalir iz drevesc, okrašen z narodnimi trakovi. Veselo so nas ob prihodu pozdravljali Kapličani in nam prijateljsko stiskali roke. Ob 10. je bila služba božja, pri kateri je pel moški zbor »Drave« pod vodstvom g. Horvata. Po maši smo se z domačini poklonili na pokopališču padlim junakom in naši pevci so zapeli dve žalostinki tako pretresljivo, da so imeli domačini rosne oči.

Sledil je nato nastop Sokola iz Selnice ob Dravi, ki se je udeležil obmejne manifestacije pod vodstvom staroste br. Žunka in vaditelja s. Obranove ter s. Regorškove. Nastopili so naraščajniki in otroci, ki so svoje točke lepo in dobro izvedli. Po končanem nastopu je pozdravil goste in domačine najprej agilni narodni delavec na meji, šolski upravitelj g. Lašič. V svojem govoru je orisal težavno delo mejašev ter prosil udeležence, naj se večkrat spomnijo naše tako zapuščene severne meje. Za njim je spregovoril g. inž. Gruden iz Maribora, ki je v izbranih besedah opisal trpljenje in delo naših borcev na meji in pozval navzoče, naj bodo zvesti in trdni v boju za našo veliko državo. Po govoru inž. Grudna, ki so ga navzoči sprejeli z velikim navdušenjem, je nagovoril zbrano množico brezenski župan g. Volmajer in izrazil željo, naj bi Mariborčani čim večkrat pohitili na mejo. V imenu društev »Jadrana« in »Nanosaa« je pozdravil domačine predsednik »Nanosaa« g. Marino Kralj, ki se je v svojem govoru spomnil

bratov ob Soči in na Gosposvetskem polju ter pozval nazoče, naj na nje ne pozabijo, ker bo tudi tem bratom moralo nekoč zasijati solnce svobode. Nastopili so nato tamburaši »Drave« pod vodstvom g. Pivke in zaigrali več narodnih pesmi. Manifestacije se je udeležilo okrog 1000 ljudi in so prišli nekateri domačini tudi po 5 ur daleč.

Pred popoldansko predstavo je nastopil domači pevski zbor pod vodstvom agilnega učitelja g. Vahna in zapel več pesmi tako lepo in ubrano, da so strmeli celo mariborski izvežbani pevci. Domači pevci zaslužijo posebno pohvalo, saj so med njimi taki, ki hodijo po več ur daleč k pevskim vajam. Vroča želja požrtvovalnega pevovodje učitelja g. Vahna je, da bi pridobil za svoj zbor harmonijo, ki si ga zbor zaradi slabih gmotnih razmer sam nabavi ne more. Zbor šteje okrog 30 pevcev in pevk. Po pevskem nastopu so diletanti pod vodstvom g. Cilenška in Mravljaka odigrali več dobro posrečenih igrokazov. Oder je bil zelo okusno opremljen, za kar gre v prvi vrsti zahvala upravi delavnic državnih železnic, ki je dala na razpolago vse potrebno, zlasti pa načelniku g. Joviču in podnačelniku g. inž. Grudnu. Predstave so se udeležili tudi člani mariborskih podružnic CMD s predsednikom g. dr. Lašičem na čelu.

Po predstavi so požrtvovalni Studenci obdarovali večje število otrok. Studenška Narodna obrana je zbrala darove in so pri tem delu pridno pomagali zlasti predsednik NO g. Bende, predsednik propagandnega odseka g. Pegan in agilna narodna delavca gg. Bačnik ter Kobal.

Nato so se udeleženci razkropili po goštilnah, kjer se je vsepovsod razvila vesela zabava, pri kateri so prepevali agilni pevci »Jadrana« in »Drave«. Kljub neugodnemu vremenu je manifestacija prav lepo uspela, kar je zasluga predvsem vseh sodelujočih društev, ki so pohitela na mejo ter preživela nekaj prijetnih ur med vrtilimi zavednimi mejaši, stražarji naše meje. Naša nacionalna javnost bi morala gledati predvsem na to, da bi se take manifestacije vršile nedeljo za nedeljo. Trud bi bil bogato poplačan. Delo naših mejašev, zlasti pa našega učiteljstva na meji, je težavno in zahteva mnogo požrtvovalnosti. Take manifestacije pa bi nudile tem obmejnim delavcem vso moralno pomoč. Čuvajmo našo severno mejo, naj bo naša parola v bodoče!

## Za obstanek gostilničarstva

Proglas Zveze združenj gostilniškega obrta dravske banovine v Ljubljani

Položaj gostilničarstva v Sloveniji je tako obupen, da smo primorani se obrniti na javnost s prošnjo, da vzame sledeče pojasnilo na znanje: Naš obrt je pripoznan po obrtnem zakonu in so se s tem zakonom tudi določile pravice njegovega obsega. Zaradi toleriranega šušmarstva, povzročenega s strani vinogradnikov in drugih nepoklicanih oseb, je zašlo gostilničarstvo v tako stisko, da je nadaljnji obstoj naravnost nemogoč. To šušmarstvo se je razvilo v največjem obsegu po vsej naši banovini po izdaji zakona o spremembi in dopolnitvi zakona o državni trošarini z dne 18. aprila 1932, ki je bil izglasovan v narodni skupščini z namenom, da se odpravi ali vsaj omili vinogradniška kriza, dočim trdijo celo poslanci sami, da se je hotelo s tem zakonom zadovoljiti različnim v volilnem boju danim obljubam. Vinogradniku se je priznala pravica do maloprodaje vina in žganja, ki je bila doslej last gostilničarstva ne samo v Jugoslaviji, temveč po vsem svetu. Dovolilo se mu je namreč prodajati nad 5. odnosno v mestih in trgih nad 10 litrov vina poleg že obstoječega privilegija, da lahko vinogradnik svoj lastni pridelek prodaja tudi v obliki takozvanih vinočev pod vejjo. To za gostilničarski obrt najopasnejše in neznosno določilo se izkorišča od vinogradnika in od različnih prekupevalcev na vse mogoče načine. Vino in žganje se prodajata kjerkoli si bodi v vsakih količinah in tudi po vseh mogočih osebah.

Gostilničarstvo je od onega dne, ko je bil zakon izglasovan pa do danes, zahtevalo ukinitve tega privilegija, vendar je ves boj bil brezuspešen. Vsaka koncesija, ki se nam nudi, je nezadostna in stranskega pomena, ker če se ne vrne že stoletja z obrtjo vezana pravica, da sme samo gostilničar prodajati vino in žganje na drobno, nam vse druge za nadomestilo odvzete pravice izdane koncesije prav malo koristijo.

Javnosti ne more biti vseeno, če se eliminira naš obrt iz obrtnega registra, ker je najožje povezan s tujskim prometom, ki donaša na leto preko 400 milijonov dinarjev državi, naši banovini pa okroglo 60 milijonov dinarjev. Ta dohodek, ki je menda danes vsaj upoštevanja vreden, ne ostane v žepi gostilničarjev in zadolženih hotelirjev, temveč ima od tega vse prebivalstvo koristi. Brez gostilniških obratov pa si ni mogoče misliti tujškega prometa.

Priznamo težek položaj našega vinogradništva in mu ne odrekamo pomoči, vendar naj se pomoč ne nudi na škodo prav tako važnemu stanu. Vsekakor pa se naj pomoč deli onemu vinogradniku, ki se preživlja izključno od vinograda in ki je v resnici v stiski, ne pa, da se na naš račun pomaga kapitalizirati premoženje vinogradniških bogatinov. V tem obsegu dana pomoč bi lahko bila prav obilna, če bi se razdelil le majhen del onih dohodkov, katere sta prejemale država in banovina po prejšnjih trošarinskih predpisih na račun trošarine.

Boj prizadetega gostilničarstva je toliko časa upravičen ter pravno, socialno in gospodarsko utemeljen, dokler se smatra gostilničarstvo za obrt in dokler se zahteva od njega dajatev v takem obsegu, kakršnega ne pozna noben stan v državi. Brez možnosti zaslužka tudi ni mogoče izpolnjevati obveznosti.

Toda kljub svojim upravičenim zahtevam je naš stan doživel ponoven in še hujši udarec. Zanašajoč se na izjavo bivšega predsednika ministrskega sveta g. dr. Milana Sršiča, podano 22. novembra leta 1933. v parlamentu, glasom katere mora v pravni državi vsakdo izvršiti svoje obveznosti, misleč pri tem gotovo tudi na to, da mora biti v pravni državi vsakemu državljanu zajamčena tudi pravica, smo upravičeno pričakovali, da se bo najavljena sprememba trošarinskih predpisov prilagodila temu načelu vlade. Toda pravkar izdana uredba finančnega ministra prinaša novo razočaranje in nove udarce, odnosno težkoče za naš obratovanje, ker se nam ni vrnila pravica po samoprodaji vina in žganja na drobno, temveč je nam naprtla še večje obveznosti. Vpeljana je po sklepu banovinskega sveta na temelju uredbe o izvajanju javnih del ponovno banovinska trošarina, ki pa se ima pobirati le od gostilničarja in trgovca, dočim je vsak drug prost te dajatve. Ker se od donosa na tak način pobrane trošarine ne pričakuje on finančni efekt, kakor si ga je zamislila vlada in kakor je predviden v banovinskih proračunih, se je predpisala pri gostilničarjih izredno stroga kontrola, dočim je promet z vinom izven gostilniškega lokala popolnoma svoboden. Namesto, da bi se kontroliral ves promet z vinom in žganjem, kakor je bilo to še pred dvema letoma v veljavi, so se rajše naprtile še večje obveznosti in ovire gostilničarskemu stanu, kakor da bi se uvedla splošna kontrola nad prometom z vinom in žganjem, ker bi se s tem preprečilo šušmarstvo. Proti na tak način omogočeni konkurenci se nismo v stanu braniti.

V tej stiski se obračamo na vse tujkoprometne in gospodarske organizacije, kakor tudi na vse prosvetne in socialne ustanove, da nam nudijo v tem našem neenakem eksistenčnem boju svojo moralno podporo. Predvsem prosimo vsa trgovska in obrtniška združenja, da se priključijo našemu boju proti šušmarstvu, ki je najnevarnejši sovražnik vsakega gospodarsko-poslujočega človeka. Lahko se namreč zgodi, da se bo tudi drugim obrtnim panogam in trgovini na sličen način, kakor nam, legalnim potom omejilo delovanje v prid že itak številnim šušmarjem.

Zahtevamo razčiščenje današnjega nevzdržnega položaja in je treba čimprej ugotoviti, ali je prestiž kakega vinogradniškega zastopnika več vreden za splošnost, kakor pa eksistenca na tisoče in tisoče članstva in njihovega uslužbenstva.

## Kulturne vesti

Naše revije

**Dom in svet.** V letošnji peti številki »Doma in sveta« je napisal J. Pregelj novelo »V senci onkraj«; Vida Tauferjeva je objavila pesmi »Mrlič«, »Smrt« in »Starinar«; B. Fatur pesem »Prerojenje«, V. Belčič pesmi »V mesečini« in »Nočna pesem«, J. Lovrenčič pa pesem »Memi misse juvat«. France Bevk nadaljuje povest »Ubogi zlodeji«; A. Gosar razpravlja o »Stanovski ideji in ureditvi družbe«; A. Breznik nadaljuje razpravo »Jezik naših pripovednikov« (Tavčar); Razglednik pa prinaša ocene knjig in razne zapiske.

**Književni horizonti.** Svibani-lipani, 4. in 5. Lavoslav Zimbok, ki je bil več let profesor tudi v Ljubljani in Mariboru, je prišel izdajati letos hrvaško književno revijo »Književni horizonti«. Zadnji dvojni zvezek objavlja J. Weila pismo iz Moskve »Proza u Rusiji«, S. Ostroškega pesem »Bilanca«, A. B. Šumiča poročilo »A. G. Matoš«, dr. J. Krnica »In memo-

riam A. G. Matoša«, V. Habunka poročilo »Francuski teatar«, L. Zimbeka roman »Solovanje Augusta Brezovečkog«, M. Jirsaka pesem »Vizija«, D. Gervaisa čarkovsko pesem »Morčič«, L. Zimbeka esej »Mrtvorodjena umjetnost«, nadalje »Savremene književne probleme« s poročili, polemikami itd. ter Bilješke. Revija je dobro urejevana.

## Sv. Jurij v Slov. gor.

**Usodna zmeta.** V vasi Žitnica pri Sv. Juriju v Slovenskih goricah se je pripetil prejšnji teden tragičen dogodek. Tamkajšnji posestnik France Švarc je prišel zvečer pozno domov in se v zmoti napil nekoga strupa. Po zavžitju tekočini mu je postalo silno slabo in je umrl, preden je prišel na pomoč poklicani zdravnik. Posestnik Švarc je bil splošno priljubljen in zapuščal petero nepreskrbljenih otrok, s katerimi sočustvujejo vsi vaščani.

**Podpirajte Protituberkulozno ligo!**

MARIJ SKALAN:

# SEMISIRIS

Roman iz prazgodovine človeštva.

80

v vsem veselstvu.

»Strašno si trpela, sorodnica moja, da govoriš tako,« je dejal Asarhadan.

»Nekoč, sedaj ne trpim več. Previsoko stojim, s previsokega mesta gledajo na svet in življenje moje sto dvajset let stare oči, da bi še mogla trpeti. Kadar dosežem zadnje spoznanje, ki je mogoče umrljivemu človeku, ne moreš več trpeti. Kljub vsemu temu spoznanju je pa le ostalo v meni še nekaj, česar ne morem prav doumeti, to je — sovraštvo. Morda je to le dokaz, da nisem mogla nehati biti ženska. Morda bi možki, ki bi bil živel moje življenje, zatl v sebi tudi ta zadnji ostanek nizkosti. Jaz ga nisem mogla, vsaj spočetka ne in ne popolnoma. Prva leta sem živela sploh samo še zato, da bi se maščevala. Na svojem raziskovanju tajnih hodnikov pod dvorom sem našla rove do votlin kipov Rāja, ki so jih bili pred davnimi davnimi časi napravili duhovni svetišča na Gori prihoda, da bi s čudežnimi besedami strahovali dvor in izsiljevali svojo voljo. Po teh rovih sem prihajala tudi v kip Rāja v spalnici Semisa Menofisa in mu govorila strašne besede, vedno strašnejše. Očitela sem mu vse, kar je zagrešil nad menoj ter ga terala vedno bolj v obup.

Bil je prepričan, da mu govori samo božanstvo, zato je trpel do blaznosti. Polagoma je pešal njegov razum, dokler se ni naposled zlomil in Semis Menofis je znozel. Z omračenim umom je divjal po dvoru, dokler se ni nekega dne utopil v ribniku. Ko sem izvedela to novico, sem se onesvestila. Kako skrivnostna je naša duša! Dokler je živel, sem ga mučila v trdnem prepričanju, da ga neskončno sovražim, ko pa je bil zaradi mojih muk mrtev, sem z grozo v duši doumela, da sem ga mučila prav za prav samo zato, ker sem ga še vedno ljubila. Vse moje sovraštvo je bilo v resnici — ljubezen...»

»Ljubezen?« se je začudil Asarhadan.

»Da, ljubezen. Kljub vsemu.«

Starka se je znova zamislila. Obraz ji je postal negiben, kakor obraz mumije, in Asarhadan je zrl vanjo skoraj z grozo. Ta starka, ki mu je razodela toliko skrivnosti, starka, ki je bila njegova sorodnica, je po strašni sili svojih izkušenj in misli presegala moč sprejemljivosti njegovih mladih, komaj dozorevajočih let. V svitu ognja in v čarovniškem okolju se mu je zdela kakor resnična prikazen in včasih skoraj ni mogel verjeti, da ne sanja.

## Sport

Krajevni olimpijski odbor v Mariboru priredi v soboto, dne 16. t. m. ob 20. uri v kavarni »Orel« (III. nadstropje) družabni večer sportnikov, ob kateri priliki se bodo razdelila na Olimpijskem dnevu sodelujočim spominska darila. Istočasno se vrši pozdravni večer tekmovalcem-kolesarjem, ki se udeležijo »Olimpijske dirke« dne 17. t. m. Vabijo se sportniki in sportu naklonjeno občinstvo, da se večera udeležijo v častnem številu. Spominska darila »Olimpijskega dne« so razstavljena v izložbi Prve hrvatske štedionice v Gosposki ulici.

Okrožni odbor LNP, službeno. V nedeljo 17. t. m. bodo na igrišču ISSK Maribora naslednje tekme: ob 14.30 prijateljska tekma ISSK Maribor mladina:SK Železničar mladina; ob 15.30 prijateljska tekma ISSK Maribor rezerva:SK Železničar rezerva; ob 17.30 prvenstvena tekma ISSK Maribor:SK Ilirija (Ljubljana). Službujoči odborniki g. Mozetič.

Kvalifikacijske tekme za vstop v prvi razred LNP. V nedeljo 17. t. m. se bo odigrala v Celju prva kvalifikacijska tekma za vstop v prvi razred LNP, in sicer se bosta srečala SK Olimp in mariborska Svoboda. Revanšna tekma bo v nedeljo 24. t. m. v Mariboru.

Sabljaški turnir v Mariboru. Ob priliki Mariborskega tedna bo priredil Mariborski akademski sabljaški klub na Mariborskem otoku sabljaški turnir, in sicer med reprezentanco dravske banovine in reprezentanco Gornje Avstrije.

Davis cup. Zadnji rezultati tekmovalca za Davisov pokal so bili naslednji: Avstralija:Japonska 4:1. Francija:Nemčija 3:2. Češkoslovaška:Nova Zelandija 4:1. Italija:Švica 5:0.

## Sokolstvo

Sokol Maribor II. Pobrežje. Ko se vrstijo zopet zleti in telovadni nastopi drug za drugim, bi rekel marsikateri: »Saj tega je preveč!« Morda bi imel prav, ali bratje, danes smo potrebni takih zletov in nastopov, saj se tako redko snidemo, tako malo se poznamo, bratje in sestre. Vse tesnejše morajo biti naše vezi, hrepeneti moramo drug po drugem. Za nami je župni zlet v Ptuj, ki je bil res prvi sokolski praznik, pred nami je Sarajevo. Mnogim bo nemogoče iti tako daleč, čeprav jih žene neka sila, ki bi šla preko vseh ovir, a da si bo vsak potolažil svoje sokolsko hrepenenje in utrdil svojo sokolsko vero, bo prišel na prvi okrožni zlet na Pobrežje, ki ga bo priredilo Mariborsko okrožje d. br. 24. junija ter bo tam položil svoj sokolski obul. — Vse priprave so v polnem teku, zato sestre, bratje in prijatelji, rezervirajte si 24. junij za sebe in na svidenje na Pobrežju! Zdravo!

## Letošnji ljubljanski velesejem

Lep uspeh kljub vesplošni krizi

XIV. Ljubljanski mednarodni vzorčni velesejem se je vršil pod pokroviteljstvom Nj. Vel. kralja Aleksandra I. in pod častnim predsedstvom ministra za trgovino in industrijo g. Juraja Demetroviča. Docela zaseden je bil po domačih in tujih razstavljalcih, kot vselej doslej, tudi letos razstavni prostor v vsej svoji površini 40.000 m<sup>2</sup>. Od 625 razstavljalcev smo našli 411 domačih ter 214 tujih, in to: Amerika 3, Anglija 1, Avstrija 51, ČSR 6, Danska 1, Finska 1, Francija 2, Grčija 91, Italija 1, Madžarska 4, Nemčija 49, Španija 1, Švedska 1, Švica 2.

Velesejem, ki je prav posebno letos prikazal krepke razvoj domače industrije in obrti, je podčrtal svoj mednarodni značaj z odličnim številom tujih razstavljalcev s produkti, ki jih doma ali ne izdelujemo, ali pa je njihova proizvodnja kvantitativno nezadostna. Velesejem je štel letos nad 100.000 obiskovalcev ne samo iz vseh delov države, obiskali so ga v večjem številu tudi Avstrijci, Bolgari, Francozi in Nemci. Poseben napredek in zanimanje beležijo naslednje panoge: lesna z odlično razvitim poljštvom in pletarstvom; usnjarska z vsemi vrstami usnja in z okusno usnjarsko konfekcijo; papirna z lastno produkcijo papirja vseh vrst, novorazvita avtomobilska industrija in ona pneumatike, lepo procvetajoča tekstilna, kemična, živilska, strojna in kovinska industrija, poljedelski stroji in orodje; vse je bilo dostojno zastopano.

Posebno omembo zaslužijo zaradi svoje smoterne organizacije letošnje poučne specialne razstave: kartografska, razstava jugoslovanskih plakatov, poučna izložba o reklamah in propagandi, gospodinska »Žena v poklicu«, razstava rus-

ke emigracije in razstava malih živali. Večji zaključki in prodaja se beleži: v poljštvu, preprogah domačih in perzijskih, avtomobilih, pletilnih, poljedelskih in gospodinskih strojih, pneumatiki, kovinskih izdelkih, usnju in konfekciji, papirju, kemičnih izdelkih in živilski industriji, glasbilih, elektrotehniki, bižuteriji, narodnih vezeninah, čipkah in najrazličnejših knjižnih novostih. Reprezentativno razstavo svoje radio-produkcije in avtomobilov z izborna poslujočo brez plačno informacijsko službo celokupne

## Velikanski napredek japonskega tiska

PREKOSIL JE CELO AMERIŠKEGA.

Nenavadno se je po vojni razvila japonska žurnalistika in dosegla danes velikanski razmah. Pred vojno Japonci niso radi čitali listov, ker so bili japonski konzervativci mnenja, da ni potrebnih dobremu Japoncu nacionalistu vedeti, kaj se godi po svetu. Svetovna vojna je marsikaj predručila in je dala tudi japonskemu tisku nove smernice.

V Tokiu in v vseh ostalih večjih japonskih mestih se danes ponosno dvigajo proti nebu velikanske palače, ki so last japonskih dnevnikov. Japonski listi skoro brez razlike izhajajo v velikem formatu, ki je prekosil celo ameriškega, čeprav je bil doslej znan kot največji. Vsi večji listi imajo do 100.000 in nekateri celo nad milijon naklade.

Japonski reporterji pa so znani kot najhitrejši in najmodernejši na svetu. Poslužujejo se vseh modernih pripomočkov tehnik, da čimprej dosepejo na kraj nesreče ali senzacije in da čimprej obveste svoje uredništvo. Daleč za njimi so ostali že hitri ameriški reporterji. Vsak boljši japonski urednik ima danes svo-

je malo sportno letalo. Ker je telefon zelo nepraktično sredstvo za dostavljanje vesti uredništvu, se poslužujejo japonski uredniki radia, ki ga imajo v svojem letalu ali pa kar je najmodernejši, poslužujejo se golobov-pismošne. Golobi pismošne so tako izučeni, da prinese pošto naravnost v tiskarno, kjer jih že čaka urednik lista. Golobov se poslužujejo japonski novinarji zlasti, če so na odprtem morju in se razgovarjajo s kakšno važno politično osebnostjo. Ko gre japonski novinar službeno ali privatno na potovanje, vzame v košari s seboj vedno več golobov.

Ob priliki velike katastrofe v japonskem mestu Hokodate so poročevalci pošljali golobe v Tokio in listi so poročali vsakih 10 minut nove vesti o strahotnem požaru. Vsi japonski listi izhajajo danes tiskani v latinici. Prejšnja japonska pisava je bila nepraktična. Danes pa že staro in mlado na Japonskem gladko čita latinico.

## Najkrhkejši Anglež

Sedemnajstletni Ernest Gardnev iz Birminghama ima prvenstvo, ki mu ga pač nihče ne zaviha. Je namreč najkrhkejši Anglež in najbrž se v tem pogledu na vsem svetu nihče ne more kosati z njim. Razne kosti si je zlomil že tolikokrat, kotlikor je star. Nekoč si je zlomil roko samo zato, ker se je v postelji naslonil nanjo, da bi se obrnil na drugo stran. Zdravnikom, ki se že delj časa zanimajo za ta primer izredno krhkega človeka, se še ni posrečilo dognati, kje tiči vzrok. Nedavno so Gardneva na kliniki temeljito rentgenizirali, potem so ga pa odnesli na vrt in posadili v naslanič, da bi si odpočil. Na vrtu so se igrali otroci z žogo, ki je slučajno priletela Gardnevu v koleno. In to je zadostovalo, da mu je zdrobila nekaj koščic v kolenu. Nesrečni mladenič je preživel svojo mladost večinoma v naslaniču in se najraje ukvarjal z ročnimi deli, s pletenjem nogavic. Zanimivo je, da so njegovi starši, pa tudi bratje in sestre, zdravi in krepki.

## Mali oglasi

### Razno

SLIKARSKA IN PLESKARSKA DELA  
poceni in hitro, moderna izpeljava. Franc Ambrožič, Taborška 8, dvorišče. 2326

### GOSPODIČNO

sprejemom na hrano in stanovanje. Betnavska cesta 67 (hiša na vrtu). 2431

### Prodaj

Lepa, dobro zidana družinska HIŠICA  
na prodaj. Zg. Radvanjska cesta 91. 2432

»SINGER« SIVALNI STROJ  
in stena za predsobo napredaj. Raitmeier, Vetrinjska ul. 22. 2430

TRI OLEANDRE  
prodaj. Mlinska ul. 22. 2428

### Sobo odda

OPREMLJENO SOBO,  
sončno, s posebnim vhidom, električno lučjo, eno za enega gospoda in eno za dva gospoda, oddam. Stritarjeva ulica 5, I. nadstropje. 2480

### SOBO

lepo opremljeno, zračno, sončno, z uporabo kopalnice, na lepem prostoru, oddam s 15. junijem mirnemu gospodu. — Naslov v upravi lista, 2403

### Službo dobi

#### POSTREŽNICO

pridno in pošteno, sprejemmo za dopoldne. Naslov v upravi »Večernika«. 2433

Zima

Afrika

Vata

Posteljno perje

Gradi za madrace

VEKA-Maribor

Kupujte svoje potrebnosti pri naših inserentih!